

3 Начальник Запорізької ОВА Юрій Малашко наголошує: потрібен кадровий резерв фахівців, які готові працювати на деокупованій території

4 Харківщина активно проводить розмінування територій, застосовуючи різні спецмашини іноземного і вітчизняного виробництва

7 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту засобів цивільного захисту»



ГАЗЕТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 31 ТРАВНЯ 2023 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№108 (7506)

ЦИТАТА ДНЯ

МАРК РЮТТЕ:



«Допомогти Україні захиститися — це не вибір, це необхідно зробити. Нідерланди й надалі підтримуватимуть Україну стільки, скільки буде потрібно».

Прем'єр-міністр Нідерландів про готовність посилити нашу протиповітряну оборону та якнайшвидший початок навчання пілотів на F-16

Моря та внутрішні води потребують розмінування

АКТУАЛЬНО. За попередніми оцінками, майже 13,5 тисячі кв. км акваторій морів та внутрішніх вод України потребують проведення робіт з гуманітарного розмінування, з них 7,3 тисячі кв. км — на вже деокупованих територіях, повідомив на брифінгу в Military Media Center начальник відділу організації роботи з гуманітарного розмінування Державної служби України з надзвичайних ситуацій Сергій Рева.

За його словами, обстеженню підлягають акваторії річок, водойм, водосховищ, Чорного й Азовського морів. Наразі водолази-сапери ДСНС обстежили майже 3,2 тисячі га водних об'єктів і вилучили 1,4 тисячі вибухонебезпечних предметів.

На сьогодні у складі ДСНС функціонує 22 підрозділи, для підвищення ефективності роботи вони використовують сучасне обладнання, зокрема надводні та підводні дрони Sonobot та Chaisin, зазначив Сергій Рева.

«Це обладнання разом з іншими сонарами та гідролокаторами використовують для обстеження акваторії Дніпра в Запорізькій області, Київського водосховища, річок та озер Київщини та Чернігівщини», — додав представник ДСНС.

ЦИФРА ДНЯ

111,8 млрд грн

за 27 776 кредитними договорами видано в Україні у межах державної програми «Доступні кредити 5—7—9%» за час дії воєнного стану

«ЄВідновлення»: стартує другий етап програми



Фото з Урядового порталу

ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. Прем'єр-міністр Денис Шмигаль розповів, як людям виплачуватимуть компенсації за зруйноване житло

І хліб, і до хліба

ПРІОРИТЕТ. Аграрії Сумщини надають значну увагу вирощуванню олійних та круп'яних культур, чим урізноманітнюють продовольчий ринок

Олександр ВЕРТИЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Землі фермерського господарства «Шафорост», заснованого в середині 1990-х років, лежать на околицях села Річки колишньо-

го Білопільського району неподалік українсько-російського кордону. Якщо раніше таке сусідство не завдавало особливих проблем, то нині зовсім інша річ: ракетні чи артилерійські обстріли з боку росіян стали ледь не звичними, а це

дуже ускладнює роботу селян. Однак, як наголошує голова ФГ Володимир Шафорост, 200 гектарів землі, які перебувають в обробітку, потребують ретельного догляду. Зокрема, впродовж останніх чотирьох-п'яти років близь-

ко половини площ відводять під соняшник, який нині вирощувати особливо вигідно. Минулої осені з кожного гектара тут намолотили 33 центнери насіння і відправили його партнерам на Сумський завод продовольчих това-

рів, де виготовляють високоякісну рафіновану, виморожену та дезодоровану олію торговельної марки «Олівія». Рентабельність культури у фермерському господарстві становила майже 50 відсотків.

5



КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 31 травня 2023 року

USD 36.5686

EUR 39.2802

PLN 8.6834 / AU 71657.27

AG 849.85

PT 38012.33

PD 52830.66

4 820 103 080022

за 1 долар США

за 1 євро

за 1 злотий

за 1 трійську унцію

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

«ЄВідновлення»: стартує другий етап програми

Оксана МАЛОЛЕТКОВА,
«Урядовий кур'єр»

Учора російські терористи здійснили черговий удар дронами. Це була вже 17-та атака ворога на столицю України від початку місяця. Тож саме із цієї теми Прем'єр-міністр Денис Шмигаль розпочав промову перед черговим засіданням уряду.

«Травень став місяцем справжнього терору проти українських міст і насамперед Києва. Наші найкращі у світі сили протиповітряної оборони знову відбили атаку, знову врятували сотні життів. Це неймовірна робота. Дякуємо. Водночас українські Сили безпеки та оборони на передовій знищують ворога та готуються до визволення наших територій. Ми вистоїмо та переможемо. Усе відбудуємо та відновимо», — заявив очільник уряду.

Допомога на ремонт і будівництво

Прем'єр-міністр сказав, що уряд продовжує програму допомоги на ремонт пошкодженого майна «ЄВідновлення». Нині вже подано понад 15 тисяч заяв, регіони активно створюють комісії та розглядають заявки від власників пошкоджених об'єктів нерухомості.

«Допрацюємо деталі, щоб програма була максимально ефективною та зрозумілою для наших громадян. Зокрема, тепер заявку для отримання коштів на ремонтні роботи зможуть подати й ті, у кого немає «Дії» або смартфона. Потрібно звернутися в ЦНАП або до органу соціального захисту у своїй громаді, і там допоможуть заповнити заявку. Ми деталізуємо питання оскарження дій чи бездіяльності комісій, які займаються обстеженням пошкодженого майна. Також для консультацій щодо програми «ЄВідновлення» можна буде звернутися на урядову гарячу лінію за номером 15-45», — цитує слова Дениса Шмигаль департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів.

Старт масштабної програми «ЄВідновлення» дав змогу громадянам, помешкання яких частково ушкоджено і ще не відремонтовано, отримати допомогу від держави на будівельні матеріали чи замовлення ремонтних послуг. І уряд обіцяв, що допомога до 200 тисяч гривень на ремонт пошкодженого майна стане лише першим кроком у великій програмі відновлення житла.

Тисячі українських родин повністю втратили домівки. Частіше немає чого ремонтувати. Тому Кабмін започатковує дру-

гий етап програми «ЄВідновлення» — компенсацію за зруйноване житло. Уряд затвердив постанову та формулу, за якою виплачуватимуть відповідну компенсацію.

«На що можна буде витратити кошти? По-перше, на будівництво будинку. У такому разі виплата грошових коштів відбуватиметься безпосередньо на рахунок. По-друге, на придбання квартири, іншого житлового приміщення з використанням житлового сертифіката. Розмір компенсації розраховуватиме комісія за спеціальною формулою, яка враховуватиме регіон розташування знищеного об'єкта, рік забудови, площу об'єкта тощо. Передбачаємо принцип, що розмір компенсації встановлюється на рівні не нижчому від вартості спорудження житла відповідної площі згідно з його місцезнаходженням. Усі деталі про коефіцієнти та виплати Міністерство інфраструктури найближчим часом прокоментує та роз'яснить», — повідомив Прем'єр-міністр.

Щодо джерел компенсації, то, за словами Дениса Шмигаль, приблизно 62 мільярди гривень уряд уже зібрав у Фонді ліквідації наслідків збройної агресії. Цих коштів вистачить для першого етапу виплат: допомоги на

ремонті і видачу житлових сертифікатів. Адже за оцінками Світового банку, на першочергове відновлення майна України потрібно 1,9 мільярда доларів. Уряд і далі працює з міжнародними партнерами, щоб мобілізувати всю необхідну суму.

«Робитимемо все, щоб кожен, хто втратив домівку, отримав компенсацію якнайшвидше», — акцентував очільник уряду.

До слова, на одному з попередніх засідань Кабінету Міністрів Денис Шмигаль говорив про допомогу і тим родинам, які зробили ремонт житла власними силами. Прем'єр-міністр запевнив, що триває робота над рішенням про надання таких компенсацій.

«Є відповідне доручення віцепрем'єр-міністру з питань відновлення, Мінінфраструктури та Агентству відновлення. Президент Володимир Зеленський поставив чітке завдання: забезпечити рівність у допомозі», — наголошував Денис Шмигаль.

Підтримка захисників

Уряд затвердив розподіл субвенції з державного бюджету на виплату грошової компенсації за належні для отримання житлового приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали

незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України і визнані учасниками бойових дій або особами з інвалідністю внаслідок війни III групи, обсягом 3 264 682,4 тисячі гривень.

«Кабмін підтримує проєкт розпорядження, який розробило Міністерство у справах ветеранів. Він передбачає розподіл субвенції обсягом 2 003 487,383 тисячі гривень на виплату грошової компенсації для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. За рахунок розподілених коштів грошову компенсацію орієнтовно отримають 860 осіб цієї категорії, які перебувають у черзі на її виплату, відповідно до поданої потреби на 01.03.2023 року.

Розподіл залишку субвенції обсягом 1 261 195,017 тисячі гривень буде здійснено Міністерством на підставі інформації про потребу в наданні грошової компенсації тим одержувачам, яким її було призначено на територіях, де тривають бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, та не виплачено, і які перемістилися із цих територій, станом на 01.06.2023 року», — повідомив директор департаменту соціального захисту Міністерства ветеранів Руслан Приходько.

У Косові серби напали на миротворців

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

ЗАГОСТРЕННЯ. Унаслідок зіткнень у місті Звечани на півночі частково визнаного Косова постраждали миротворці Північноатлантичного альянсу зі складу місії KFOR та серби, які протестували під адміністративною будівлею через невизнання місцевих виборів. Косівський спецназ відкрив по сербах вогонь з автоматів калашникова, повідомляє Associated Press. «Кілька військових італійського та угорського контингенту KFOR постраждали від неспровокованих нападів і зазнали травм із переломами та опіками внаслідок вибуху запалювальних пристроїв», — йдеться у повідомленні KFOR.

За даними сербського державного телебачення, постраждали понад 50 сербів. Із них один перебуває у критичному стані, ще двоє — у важкому. Серед постраждалих колишній голова Звечан Драгіша Мілович, у якого поранення грудної клітки.

Зіткнення між місцевою поліцією та протестувальниками на півночі Косова почалися кілька днів тому через те, що учасники акцій виступили проти приходу до влади мерів, які представляють етнічних албанців у районах проживання сербського населення. Сербі, які становлять більшість населення північного регіону Косова, не визнають незалежності краю і все ще вважають Белград своєю столицею. Етнічні албанці становлять понад 90% населення Косова загалом. Місцеві вибори пройшли в Косові у квітні, проте представники сербської меншини відмовилися брати в них участь, тому на виборах перемогли кандидати-албанці.

Речниця НАТО Оана Лунгеску заявила, що Альянс рішуче засуджує неспровоковані напади на контингент KFOR. Вона закликала негайно припинити насильство і звернулася до сторін із проханням «утримуватися від дій, які ще більше розпалюють напруженість, і вести діалог».

Тим часом президент Сербії Александар Вучич у зверненні поклав відповідальність за ескаляцію на косовського прем'єра Альбіна Курті, який нібито прагне «привести до кровопролиття цілий регіон і спровокувати великий конфлікт між сербами й НАТО. І саме він винен у всьому, що відбувається, але він умиває руки й каже, що це його взагалі не стосується».

Вучич розкритикував миротворців НАТО, які, за його словами, «не захистили сербів і не запобігли насильству» щодо сербських протестувальників. Насилля ж, стверджує президент Сербії, почали косовські поліцейські, один з яких нібито відкрив вогонь з автомата і поранив людину. Звертаючись до сербських протестувальників у Косові, президент закликав їх діяти мирно і не вступати в конфлікти з миротворцями НАТО.

Торік у середині грудня Косово офіційно подало заявку на вступ до Євросоюзу. Сербія зробила це ще 2009 року. Проте у Брюсселі Белграду і Приштині не раз пояснювали, що перспективи їхньої євроінтеграції безпосередньо залежать від успіхів у врегулюванні конфлікту.

Африка готова до нашого повернення

ДИПЛОМАТІЯ. Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба розповів про підсумки свого турне країнами континенту

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Українсько-африканський ренесанс відкриває нові політичні та економічні можливості для нашої держави, а африканські партнери готові до втілення спільних взаємовигідних проєктів у різних галузях — від освіти до цифровізації. На цьому акцентував міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба, підсумовуючи своє друге турне країнами Африки, повідомляє МЗС.

«Марокко, Ефіопія, Руанда, Мозамбік, Нігерія. Загалом маршрут мого другого африканського турне покритий 28 тисяч кілометрів. Літаки, пересадки, 4—5 годин сну, але ця поїздка була того варта. Бачимо, як внаслідок цієї роботи для України відкриваються нові можливості тут, на африканському континенті», — зауважив він.

Дмитро Кулеба підкреслив, що в попередні три десятиріччя африканська політика України розвивалася за інерцією з радянських часів, а Україна поступово втрачала Африку. Нині МЗС втілює політику українсько-африканського ренесансу.

«Країни Африки готові до повернення України в усіх сферах. Щоб більше африканських студентів навчалися в Україні, що вигідно нашим навчальним закладам і збільшує м'яку силу нашої держави; готові до



Фото з сайту mfa.gov.ua

Дмитро Кулеба і міністр закордонних справ та міжнародного співробітництва Руанди Вінсент Бірута домовилися про відкриття українського посольства

збільшення обсягів торгівлі; готові до нового розвитку туризму після війни; їх цікавлять фармацевтика, цифровізація та інші галузі. Ми відчували цілковиту відкритість до реалізації взаємовигідних проєктів. А головне, що тут хочуть мати справу з Україною без посередників», — зазначив він.

Дмитро Кулеба зауважив, що на стику цих чинників відкриваються не лише економічні, а й політичні можливості.

«Ми прагнемо забезпечити результативне голосування країн Африки за наші резолюції в Генасамблеї ООН, а також спонукати зусилля в межах їхніх можливостей з ізоляції росії на міжнародній арені. Це складна історія, оскільки рф

давно системно інвестувала в Африку. Але вода камінь точить, і ми обов'язково цей камінь російського впливу в Африці підточимо», — підкреслив глава МЗС.

Він розповів про повну підтримку України на переговорах за зачиненими дверима. Але росія системно роками будувала політику в Африці й має багато гачків. Завдання України полягає в тому, щоб тихою дипломатичною роботою звільнити від них африканські країни.

«Якби росія не відчувала загрози від наших дипломатичних зусиль, лавров не літав би вслід за мною, а російські дипломати в Африці не бігали б, переконуючи африканські уряди скасовувати мої візити та не зустрічатися зі мною. Уся ця актив-

ність росіян свідчить про одне: вони відчувають реальну загрозу для їхнього впливу в Африці від нашої роботи», — заявив головний дипломат.

Дмитро Кулеба нагадав, що в межах курсу на відкриття нових горизонтів Президент України Володимир Зеленський поставив завдання відкрити десять нових посольств України в Африці.

«Всім з десяти країн уже дали згоду на відкриття посольств України, дві інші завершують відповідні процеси. Це гарний показник. У чотири-п'ять країн вже є кандидати в посли», — зазначив він.

Міністр зауважив, що відкриття посольств — важливий, але не єдиний інструмент роботи на африканському континенті. До кінця року він анонсував створення нових інституційних механізмів взаємодії із країнами Африки. За його словами, ці механізми дадуть змогу розв'язувати проблеми африканських партнерів, щоб Україна в Африці отримувала нові можливості розв'язання власних проблем.

Міністр розповів, чому африканські партнери вірять у перемогу України: «Колись вони боролися за свою свободу та незалежність, і ніхто в них не вірив. Але вони боролися за правдиву, священну справу, за свою землю і тому перемогли. Саме тому і ми зрештою переможемо».

ДОКУМЕНТИ



КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 26 травня 2023 р. № 527
Київ

Про внесення зміни до Положення
про Бюро економічної безпеки України

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:
Внести зміну до пункту 7 Положення про Бюро економічної безпеки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 жовтня 2021 р. № 1068 «Деякі питання організації діяльності Бюро економічної безпеки України» (Офіційний вісник України, 2021 р., № 83, ст. 5322), доповнивши його підпунктом 20 такого змісту: «20) забезпечує самопредставництво БЕБ та його територіальних управлінь у судах через Директора БЕБ, а також без окремого доручення Директора БЕБ через його заступників та працівників структурних підрозділів центрального апарату БЕБ та його територіальних управлінь відповідно до положень про такі підрозділи.».

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ



КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 26 травня 2023 р. № 533
Київ

Про затвердження переліку підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів

Відповідно до частини першої статті 14 Кодексу України про надра Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:
Затвердити перелік підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, що додається.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 26 травня 2023 р. № 533

ПЕРЕЛІК

підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів

Газосховище
Печера (порожнина штучного або природного походження)
Тунель (підземна інженерна споруда)
Тунель (для проїзду транспорту)
Відпрацьована підземна гірничавиробка
Закрита шахта (суха консервація або підготовка шахти до її ліквідації)
Метрополітен (підземна ділянка для будівництва та експлуатації метрополітену)
Свердловина для закачування шахтних, кар'єрних та рудникових вод з метою запобігання затопленню шахт, кар'єрів та рудників під час видобування корисних копалин та свердловини для повернення супутньо-пластових вод нафтогазових родовищ до підземних горизонтів
Свердловина для отримання геотермальної енергії (теплової енергії надр)
Сховище радіоактивних відходів, небезпечних відходів, побутових відходів
Підземна споруда для зберігання нафти та інших рідких нафтопродуктів
Водовідвідний комплекс закритих (ліквідованих) шахт та рудників для відкачування шахтних та рудникових вод з метою запобігання затопленню сусідніх (суміжних) шахт та рудників під час видобування корисних копалин
Спеціально створена підземна гідротехнічна споруда для гідроакумуляції електроенергії
Спеціально створена підземна споруда для провадження господарської діяльності



КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 26 травня 2023 р. № 534
Київ

Про затвердження Порядку встановлення переліку держав, громадяни або резиденти яких можуть набути статус електронного резидента (е-резидента)

Відповідно до пункту 70¹ статті 70¹ Податкового кодексу України Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:
Затвердити Порядок встановлення переліку держав, громадяни або резиденти яких можуть набути статус електронного резидента (е-резидента), що додається.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України
від 26 травня 2023 р. № 534

ПОРЯДОК

встановлення переліку держав, громадяни або резиденти яких можуть набути статус електронного резидента (е-резидента)

- Цей Порядок визначає механізм встановлення переліку держав, громадяни або резиденти яких можуть набути статус електронного резидента (е-резидента) (далі — перелік).
- Встановлення переліку або внесення змін до нього здійснюється Мініцфпри за погодженням з Держфінмоніторингом.
- До переліку не включаються держави у разі наявності:
в актах законодавства положень щодо визнання відповідної держави державою-агресором та/або державою-окупантом стосовно України;
у висновках Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) відомостей про включення такої держави до переліку високоризикових держав (юрисдикцій) FATF, щодо яких застосовували посилені заходи належної перевірки та/або контрзаходи з метою захисту міжнародної фінансової системи від постійних та значних ризиків відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення («чорний список» FATF);
у висновках Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) відомостей про включення такої держави до переліку держав (територій), які мають стратегічні недоліки у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення відповідно до заяв FATF («сірий список» FATF);
у зв'язках та рекомендаціях Європейської Комісії відомостей про визнання такої держави як країни із слабкими режимами запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.
- Мініцфпри надсилає Держфінмоніторингу проект переліку (змін, що вносяться до переліку) разом з відповідним обґрунтуванням.
- Держфінмоніторинг протягом п'яти робочих днів з дня отримання переліку (змін, що вносяться до переліку) доводить до відома Мініцфпри свою позицію шляхом надсилання листа, що містить інформацію про погодження проекту переліку (змін, що вносяться до переліку) або відповідні зауваження чи пропозиції.
- Перелік (текст змін, що вносяться до переліку) розміщується на офіційному веб-сайті Мініцфпри протягом п'яти робочих днів з дня отримання погодження Держфінмоніторингу.
- Для забезпечення актуалізації переліку Мініцфпри здійснює моніторинг інформації, зазначеної в пункті 3 цього Порядку, та у разі необхідності вносить до нього зміни.

БЕЗПЕКА ЖИТТЯ

На Харківщині триває гуманітарне розмінування

РЕАЛІЇ. Лише за тиждень сапери розчистили понад 208 гектарів території області та 16 гектарів сільгоспугідь

Віктор КОЗОРІЗ

для «Урядового кур'єра»

За цей час було обстежено 20 км ділянок автодоріг, 1,3 км газопроводів, 900 м водопроводів, 3,8 км залізничних колій та 60 об'єктів. Загалом упродовж тижня підрозділи вибухотехніків 402 рази залучали до роботи. Про це повідомляє Харківська обласна військова адміністрація.

Детальніше про роботу з розмінування на території області під час недавнього брифінгу розповів директор департаменту цивільного захисту ХОВА Іван Сокол. Він повідомив, що на Харківщині триває перша черга розмінування — ліній електропередач та інших об'єктів критичної інфраструктури. Але ситуація із забрудненням території вибухонебезпечними предметами дуже складна.

«Істотно забруднений північний напрямок Харківської області, Куп'янський та Ізюмський райони. Фактично щодня там травмуються люди. Від початку деокупації уражено 181 людину, на жаль, 32 загинуло. Зокрема, на мінах підірвалися 14 дітей, одна з них загинула», — повідомив Іван Сокол.

Він зазначив, що в області складено план розмінування й у громадах визначено відповідальних осіб, які приймають заявки на розмінування. Департамент цивільного захисту ХОВА обробляє ці заявки і встановлює черговість розмінування територій. Поки що сил вистачає на знешкодження вибухонебезпечних предметів на лініях електропередач, а від початку деокупації розмінування потребувало 12 тисяч км ЛЕП, розмінувано приблизно 17%. Нещодавно Харківобленерго відновило електропостачання жителям села Вітрівка Ізюмського району після розмінування 5 кілометрів.

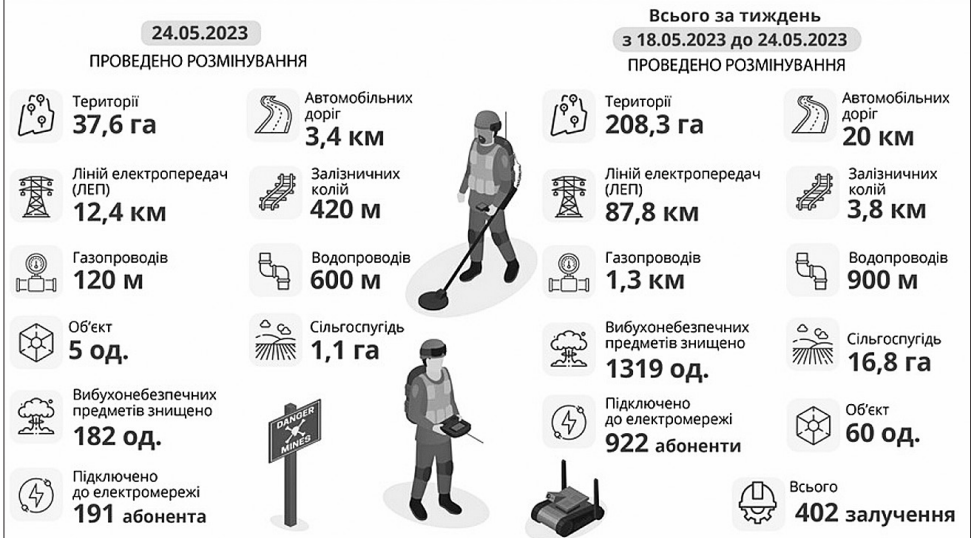
«Усі розмінують ЛЕП, щоб повернути світло в населені пункти. Це першочергове завдання, потім розмінуватимемо лінії водо-, газозабезпечення, інші об'єкти критичної інфраструктури», — повідомив Іван Сокол.

У перспективі заплановано обстеження пляжів і водойм. Рішення про дозвіл на роботу пляжів приймають у громадах на засіданнях спеціальні комісії.

Працюють і люди, і техніка

У Харківській області працюють 32 піротехнічні розрахунки зведеного підрозділу ДСНС, в які входить 161 спеціаліст та 64 одиниці техніки. Про це повідомив речник ДСНС в Харківській області Євген Василенко. За його словами,

РОБОТИ З РОЗМІНУВАННЯ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ТИЖДЕНЬ



із 24 лютого 2022 року фахівці обстежили понад 2815 гектарів території та 1664 кілометри ЛЕП. Усього було виявлено та знешкоджено 68 421 вибухонебезпечний предмет.

Євген Власенко розповів, що з початку повномасштабного вторгнення рф в Україну від жителів Харківської області надійшло майже 23 тисячі заявок на розмінування. Понад 21 тисячу звернень сапери вже опрацювали. У роботі залишається ще приблизно 1500 заявок.

«Роботи дуже багато. До нас поступово прибувають сили та засоби зведених підрозділів ДСНС з інших областей України, допомагають у розмінуванні вибухотехніки Нацполіції, сапери Збройних сил України, Державної спеціальної служби транспорту. До робіт із розмінування залучено громадські й міжнародні організації. Попри це фахівці поки що не вистачає», — наголосив Євген Василенко. Він додав, що у червні до Харківської області надійде кілька одиниць спеціалізованої розмінувальної техніки, яка одразу стане до роботи.

Урядові організації, які розмінують Харківщину, використовують шість спецмашин. Одна з них — система розмінування Bozena-5 словацького виробництва — працювала на території Чкалівської територіальної громади. Фахівці стверджують, що використання таких машин пришвидшує процес і полегшує роботу саперних підрозділів.

Крім іноземних технічних засобів на Харківщині обкатують вітчизняну машину, яку інженери сконструювали на базі трактора Т-150. Він має броньований захист, спеціальний коток для активації протипіхотних і протитанкових мін, камери відеоспостереження та дистанційне керуван-

ня. Ця машина вже показала свою ефективність, але поки що вона існує в єдиному екземплярі.

Очільник Харківської ОВА Олег Синегубов, який нещодавно оглянув у роботі трактор-розмінувач, висловив сподівання, що в подальшому він отримає сертифікацію і його буде запусчено в серійне виробництво, що значно пришвидшить процес розмінування у країні.

«Тривають переговори з міжнародними інвесторами про можливе фінансування виробництва таких технічних засобів розмінування», — сказав Олег Синегубов.

Обережно, міни!

Представники ДСНС та інших урядових органів, які задіяні в розмінуванні територій Харківської області, постійно нагадують населенню про міну небезпеку. Проте очевидно, цього замало. Дедалі частіше трапляється, що внаслідок спрацювання вибухових предметів страждають люди. Позаминулого тижня у Харківській області на ворожих мінах підірвалися та зазнали поранення п'ятеро осіб, одна загинула.

Але люди іноді гинуть через власну безпечність. Наприклад, кілька днів тому в селі Протопопівка на Ізюмщині загинув 39-річний житель цього села, який перевозив у колясці свого мотоцикла невідомий боєприпас. Тоді постраждав випадковий перехожий.

Насамкінець.

А тим часом стало відомо, що Австрія надасть Україні 2 мільйони євро для проведення гуманітарного розмінування. Про це у Twitter повідомив очільник міністерства закордонних справ Австрії Александер Шалленбер. Раніше перший заступник міністра оборони України Олександр Павлюк повідомляв, що приблизно третина території України потребує розмінування. За розрахунками Світового банку, розчищення всієї території України від мін та інших вибухонебезпечних предметів коштуватиме \$37,4 мільярда. Експерти зазначають, що процес повного очищення території від вибухонебезпечних предметів може розтягнутися на десятки років.

АПК: ЧАС ПЕРЕМІН

І хліб, і до хліба

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Перевага за соняшником

Цього року 100 гектарів відвели під соняшник, який вирощують з дотриманням усіх агротехнічних вимог у чотирипільній сівозміні. Як каже Володимир Шафорост, розраховують на високий урожай і належну економічну віддачу.

Такі самі сподівання і в його колеги Сергія Філоненка, який господарює в селі Червона Слобода на Недригайлівщині Роменського району. Другий рік поспіль тут відводять під олійну культуру 30-гектарний масив із загальних 70. Торік навіть за врожайності 27 центнерів з гектара ФГ «Філоненко» отримало добрий прибуток.

Наведені два приклади свідчать, що на Сумщині соняшник займає одне із провідних місць у структурі посівних площ насамперед завдяки його високій рентабельності.

Ріпак і соя, просо і гречка

За словами директора департаменту агропромислового розвитку Сумської ОДА Олександра Маслака, крім соняшнику, з-поміж олійних культур активно культивують ріпак та сою, яких торік вирощено відповідно 103,5 та 241,1 тисячі тонн. Це в півтора та 1,7 раза більше, ніж позаторік. У вирощуванні дуже важливо дотримуватися агротехнічних вимог, оскільки соняшник відчутно виснажує силу землі. На щастя, господарники усвідомлюють це і відповідно вибудовують свою роботу на полях, змінюючи рослини.

А тим часом завершилися весняно-польові роботи, і аграрії заклали основу під майбутній урожай. Саме він формує рентабельність виробництва, а в області прагнуть перевершити торішні результати. Торік з гектара зібрано 26,2 центнера соняшнику, 34,3 центнера ріпаку та 25,2 центнера сої. Тут Сумщина займає в Укра-

їні відповідно шосте і сьоме місце, тобто є куди рости.

Продовольчий ринок і харчове розмаїття годі уявити без проса і гречки — двох круп'яних культур, які неодмінно вирощують сумські аграрії. Хоч останніми роками площі під цінною медоносною гречкою істотно скоротилися в Україні й на Сумщині зокрема, це не означає, що про неї забувають. За словами Олександра Маслака, господарники шукають виважений баланс між попитом, пропозицією й економічною доцільністю, що дає змогу регулювати гречано-просяний ринок.

Як і раніше, Сумщина залишається одним із гречаних лідерів, де кожен десятий гектар відведено саме під цю круп'яну культуру, а за врожайністю посідає високе четверте місце: із середньоукраїнським показником 12,3 центнера з гектара торік сумські гречкосії намолотили 15,1 центнера. За валовим показником край входить у трійку лідерів.

Майже аналогічні позиції проса. Тобто куліш чи суп на основі цієї духмяної крупи неодмінно паруватиме на наших буденних і святкових столах.

Допомога через ДАР

Торік у серпні запрацював Державний аграрний реєстр (ДАР), у якому для участі у програмі «Підтримка фермерських господарств та інших виробників сільськогосподарської продукції» зареєструвалися понад 800 суб'єктів господарювання Сумщини. За напрямом «Бюджетна субсидія на одиницю оброблених угідь сільськогосподарського призначення» (гектар) 581 заявникові спрямовано 57,6 мільйона гривень, або з розрахунку 3,1 тисячі гривень на одиницю площі.

Департамент агропромислового розвитку Сумської ОДА спільно з Асоціацією сільських, селищних рад та об'єднаних громад, Міністерством аграрної політики та продовольства України подба-

ли про забезпечення сільськогосподарських товаровиробників області посівним матеріалом, отриманим як гуманітарна допомога від Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО). Тож на Сумщині суб'єкти господарювання отримали 970 посівних одиниць насіння соняшнику, яким засіяно майже 2 тисячі гектарів, а 116 суб'єктів — 204 посівні одиниці насіння ріпаку, яким засіяно понад 600 гектарів.

Вельми істотна й експортна статистика. Торік аграрії й переробники Сумщини відправляли свою продукцію у 17 країн, позаторік — 19. 2022 року відкрили нові для себе ринки Йорданії, Болгарії, Литви та Угорщини. До Польщі відвантажено 2747 тонн соняшникової олії та 7602 — соняшникового шроту, Туркменістану — 918 тонн сої, Угорщини — 443 тонни ріпаку. За кожною ваговою одиницею — валютні кошти, які завжди потрібні в господарстві. Круп'яне землеробство займає одне з важливих місць у роботі сумських аграріїв.

«Розумний город» зацікавлює школярів підприємництвом

СОЦІАЛЬНА ІНІЦІАТИВА. Агрокомпанія «Контіненал Фармерз Груп» уже чотири роки втілює проєкт для учнівської молоді з вирощування сільськогосподарських культур і лікарських рослин

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

Уже четвертий рік агрокомпанія «Контіненал Фармерз Груп» утілює соціальну ініціативу «Розумний город» для учнівської молоді з вирощування сільськогосподарських культур і лікарських рослин. Загалом у проєкті цього року беруть участь 150 хлопців і дівчат. Добру справу розширили географічно, але сконцентрували у 12—15 локаціях. Понад десяток таких опорних пунктів сформували на Тернопільці, по одному — в селах Жовтанці на Львівщині та Солобківці на Хмельниччині. Уперше вирішили залучити до цієї корисної й доброї справи міських школярів, які вирощували б і самі продавали мікрозелень.

Не лише морква і буряк, а й гарбузи з арахісом

«Розумний город» ставить за мету залучати школярів до пізнання сільського господарства, підприємницької діяльності. «Контіненал» надає їм технологічний супровід, забезпечує насінням, консультує. Учні впродовж минулих років здебільшого вирощували моркву, столові буряки, капусту, картоплю, інші культури борщової групи. Частина зібраного врожаю юні господарники надавали компанії, яка разом з партнерами переробляла та пакувала сухі борщові набори для наших захисників. Українські воїни можуть смакувати і синьо-жовтим чаєм. І це завдяки школярам, які в межах «Розумного городу» сіяли, доглядали



Координатор проєкту «Розумний город» Роман Комінярський цікавиться справами вирощування мікрозелені в учениць (зліва направо) Уляни Задорожної та Валентини Віннічук

та збирали лікарські рослини — мальву мавританську й нагідки.

Нинішньої весни учні різноманітні сільськогосподарських культур для вирощування збільшили. Крім моркви, столового буряку, капусти, мальви мавританської, нагідок, школярі перейняли гарбузами, з яких компанія має намір виготовляти для військових цукати. А до того вирощуватимуть арахіс, який потім теж висушать, підсмажать і надсилатимуть нашим захисникам.

Координатор «Розумного городу» Роман Комінярський розповідає, що втілювати цю соціальну ініціативу допомагає Посольство Нідерландів в Україні, дві міжнародні селекційні компанії, які забезпечили школярів високоякісним насінням. А ще компанія, яка виробляє біологічні засоби захисту рослин і добрива. Для

власного вжитку чи реалізації учні вирощуватимуть огірки, перець, помідори, дині, кавуни. Отже, проєкт підвищує самостійність і відповідальність юних господарників за власну справу.

Мікрозелень вирощують у міській школі

Досі «Розумний город» діяв у сільській місцевості, але цього року з весни «Контіненал» вирішив залучити до його втілення міських школярів. Сільськогосподарськими культурами борщової групи перейматимуться на земельних ділянках школярів, які навчаються в Тернополі в обласному центрі еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді. А ось старшокласникам Тернопільської школи-ліцею №6 імені Назарія Ярем-

чука запропонували вирощувати мікрозелень.

За словами Романа Комінярського, було цікаво повчитися обопільно, адже «Контіненал» не спеціалізується на вирощуванні мікрозелені. До того ж є нагода залучити міських дітей до «Розумного городу» і внести в нашу спільну перемогу над рашизмом. Адже все вирощене учні продаватимуть самостійно, а кошти спрямовуватимуть на потреби ЗСУ. Важливо, що це й добре практикування юних городників у підприємстві. Адже школярі не лише доглядають рослини, а й цілком відповідальні за весь цикл — від закупівлі насіння, вирощування, продажу й до маркетингових і бухгалтерських справ.

Агрокомпанія забезпечила учнів шостої тернопільської школи-ліцею необхідним обладнанням — стелажем з автоматичним освітленням

і поливом, на перший час — насінням, витратними матеріалами. І звісно ж, навчає їх вирощувати різні сільськогосподарські культури. Тож нині зі спеціальних лоточків пнуться догори зелений горох, соняшник, хрениця сійна, кілька видів капусти та фіолетового кольору редиска Санго. Кожна сільськогосподарська культура, безперечно, потребує учнівської уваги, знання справи й неабиякого терпіння.

Участь у проєкті нині беруть 12 школярів, які мають різні посади та обов'язки. Серед них є агрономи, які відповідають за виробництво й те, щоб мікрозелень росла, є працівники відділу збуту. Десятикласниця Валентина Віннічук займається бухгалтерією, а керує всіма Уляна Задорожна.

Уляна каже, що роботи не боїться. Удома займається квітами, працює й на сільському городі. Коли директор школи Олександр Остапчук поцікавився в учнів, у кого є бажання долучитися до проєкту з вирощування мікрозелені, дівчина одразу погодилася.

«І як з'ясувалося, це моє рішення було правильним», — розповідає учениця. Великою перевагою Уляна Задорожна називає й те, що її учнівська наукова робота теж стосуватиметься теми вирощування та збуту мікрозелені.

Перші врожаї мікрозелені школярі вже запропонували окремим тернопільським закладам харчування. Ресторатор Тарас Ковальчук розповідає, що у своєму закладі «Лисий» із задоволенням використовує таку продукцію для поліпшення смакових якостей салатів, а також для декорування гарячих

страв. Ця ресторація готова закуповувати в учнів мікрозелень. І не лише горох, соняшник, капусту чи хреницю сійну. Чималий попит мають кукурудза, естрагон, інші рослини. Їх школярі незабаром почнуть висівати.

Директор Тернопільської школи-ліцею №6 імені Назарія Яремчука Олександр Остапчук визначає три головні чинники соціальної ініціативи «Розумний город». Насамперед це зайнятість учнів, пізнавальна роль і фінансова грамотність.

«Цей проєкт надихнув наших дітей трохи піднятися з-за комп'ютерів і телефонів та здобути, а потім застосувати на практиці знання з вирощування мікрозелені», — зазначає очільник навчального закладу. І дуже важливо, що видно кінцевий результат. А гіршими, які зароблять, учні можуть розпоряджатися самостійно.

Щодо перших організаційних підсумків, то, на погляд Олександра Остапчука, цю ініціативу почали втілювати дуже злагоджено, координатор проєкту вмів гарно спілкуватися з дітьми, консультувати, допомагати.

Мікрозелень у шостій тернопільській школі взялися вирощувати майже місяць тому. Координатор Роман Комінярський зауважує: якщо в селах проєкт «Розумний город» має сезонність, то займатися в місті мікрозеленню можна впродовж усього року. Цього літа в «Контіненал Фармерз Груп» вирішили організувати для учасників цієї соціальної ініціативи кілька екскурсій у власні виробничі підрозділи, щоб вони могли ознайомитися з різними напрямками ведення сучасного агропромислового комплексу.

